

# Whistleblowerpolitik for Mariagerfjord Kommune

---

December 2021



## Indholdsfortegnelse

1. Formål.....	3
2. Hvem kan indberette til whistleblowerordningen? .....	3
3. Hvad kan der indberettes om? .....	4
4. Hvordan indberetter man? .....	5
5. Whistleblowerordningens organisering .....	7
6. Fortrolighed og anonymitet .....	7
7. Whistleblowerens rettigheder/beskyttelse .....	8
8. Hvornår må man offentliggøre oplysninger? .....	9
9. Hvilke rettigheder har de personer, oplysningerne handler om?.....	10



## 1. Formål

Mariagerfjord Kommune har etableret en whistleblowerordning, som har til formål:

- at øge ansattes, herunder tidligere samt kommende ansattes, leverandørers samt kontrahenters mulighed for at ytre sig om kritisable forhold i kommunen uden at frygte for negative ansættelsesretlige eller andre konsekvenser,
- at beskytte ansatte, herunder tidligere samt kommende ansatte, leverandører samt kontrahenter som indgiver oplysninger til whistleblowerordningen i god tro, jf. afsnit 2, og
- at opdage og forebygge fejl og forsømmelser af samfundsmæssig interesse og derved højne niveauet i kommunens virksomhed.

Whistleblowerordningen er et supplement til den direkte og daglige kommunikation på arbejdspladsen om fejl og utilfredsstillende forhold mv.

## 2. Hvem kan indberette til whistleblowerordningen?

Ordningen kan anvendes af alle ansatte i Mariagerfjord Kommune, herunder tidligere ansatte samt kommende ansatte, som har oplysninger fra ansættelsesprocessen.

Herudover kan ordningen anvendes af personer, som arbejder under tilsyn og ledelse af kontrahenter, underleverandører og leverandører. Denne persongruppe omfatter ansatte i en virksomhed, som kommunen har indgået et kontraktforhold med. Persongruppen omfatter endvidere ansatte i en virksomhed, som er leverandører eller underleverandører af varer eller tjenesteydelser til kommunen.

For at opnå beskyttelse som whistleblower (som beskrevet under afsnit 6 og 7) forudsættes det, at man er i god tro i forhold til:

- at oplysningerne er rigtige **og**
- at de oplysninger, der indberettes om, falder inden for ordningen, jf. afsnit 3.



### 3. Hvad kan der indberettes om?

Indberetninger skal vedrøre alvorlige lovovertrædelser samt andre alvorlige forhold, som er af samfundsmæssig interesse at få afdækket, eksempelvis:

- strafbare forhold, f.eks. overtrædelse af tavshedspligten, misbrug af økonomiske midler, tyveri, svig, underslæb, bedrageri, bestikkelse mv.,
- grove eller gentagne overtrædelser af lovgivningen, f.eks. lovgivning om magtanvendelse, forvaltningsloven, offentlighedsloven mv.,
- grove eller gentagne overtrædelser af forvaltningsretlige principper, f.eks. undersøgelsesprincippet, krav om saglighed og proportionalitet mv.,
- grove eller gentagne overtrædelser af væsentlige interne retningslinjer, f.eks. om tjenesterejser, gaver og regnskabsaflæggelse mv.,
- grove personrelaterede konflikter på arbejdspladsen, f.eks. seksuel chikane eller grov chikane i øvrigt og
- bevidst vildledning af borgere og samarbejdspartnere.

Hvis indberetningen vedrører forhold, som er reguleret af visse EU-retlige regler, gælder der ikke et krav om, at overtrædelsen skal være alvorlig. Her vil der kunne indberettes om alle overtrædelser. Det gælder eksempelvis:

- databeskyttelsesregler
- udbudsregler.

Ordningen omfatter **ikke** indberetninger vedrørende øvrige forhold, eksempelvis.:

- andre virksomheders og borgeres forhold,
- mindre alvorlige HR-forhold, herunder eksempelvis:



- oplysninger om mindre væsentlige overtrædelser af interne retningslinjer, f.eks. om sygefravær, rygning, alkohol, påklædning, brug af kontorartikler mv., og
  - oplysninger om mindre grove personalerelaterede konflikter på arbejdspladsen, f.eks. om samarbejdsvanskeligheder, mindre uoverensstemmelser og manglende tillid mellem medarbejdere og ledere og
- oplysninger, som er omfattet af sundhedspersoners tavshedspligt iht. sundhedslovens § 40.

#### 4. Hvordan indberetter man?

Whistleblowerordningen i Mariagerfjord Kommune kan kontaktes på e-mail på '[whistleblower@mariagerfjord.dk](mailto:whistleblower@mariagerfjord.dk)'.

Har man som ansat i kommunen en '@mariagerfjord.dk' mailadresse, kan man skrive sikkert til den ovennævnte mailadresse. Man kan også benytte sikker-mail.

Har man ikke mulighed for at skrive sikkert til whistleblowerenheden via e-mail, kan man også benytte digital post samt almindelig post.

Dette kan ske via

- Borger.dk  
<https://post.borger.dk/?logon=borger&function=inbox&mailboxid=34613>
- Virk.dk  
<https://post.virk.dk/?logon=virksomhed&function=inbox&mailboxid=34613>

Almindelig brevpost kan afleveres til kommunen på Nordre Kajgade 1, 9500 Hobro, att. Whistleblowerenheden.

Det er i den forbindelse ikke muligt at være anonym.

Man kan finde kontaktoplysninger, vejledninger med videre på Mariagerfjord Kommunes hjemmeside under fanebladet 'Om Kommunen'.



## Datatilsynets whistleblowerordning

Det er også muligt at foretage indberetningen til Datatilsynets whistleblowerordning.

Det er valgfrit, hvilken ordning en whistleblower anvender, men hvis overtrædelsen kan imødegås effektivt internt i Mariagerfjord Kommune, og whistlebloweren vurderer, at der ikke er risiko for repressalier, opfordrer vi til, at man anvender den interne whistleblowerordning hos Mariagerfjord Kommune.

Ved Datatilsynets whistleblowerordning er det muligt at indberette anonymt.

Man kan indberette telefonisk, skriftligt eller ved fysisk fremmøde. Man kan indberette oplysninger om overtrædelser af EU-retten, alvorlige lovovertrædelser og andre alvorlige forhold, og man kan kun indberette oplysninger, som man er kommet i besiddelse af som led i en arbejdsrelateret aktivitet.

Følgende persongrupper kan foretage indberetning til whistleblowerordningen ved Datatilsynet:

- Arbejdstagere
- Selvstændig erhvervsdrivende
- Aktionærer og medlemmer af direktionen, bestyrelsen, tilsynsrådet eller tilsvarende ledelsesorgan i en virksomhed
- Frivillige
- Lønnede eller ulønnede praktikanter
- Personer, som arbejder under tilsyn og ledelse af kontrahenter, underleverandører og leverandører. Denne persongruppe omfatter ansatte i en virksomhed, som en arbejdsplads har indgået et kontraktforhold med. Persongruppen omfatter endvidere ansatte i en virksomhed, som er leverandører eller underleverandører af varer eller tjenesteydelser til en arbejdsplads.
- Tidligere ansatte
- Ansøgere, der indberetter om overtrædelser, som vedkommende har skaffet sig adgang til i løbet af ansættelsesprocessen.

Man kan læse nærmere om indberetningsmulighederne samt finde kontaktoplysninger samt link til Datatilsynets anonyme whistleblowerportal på deres hjemmeside: <https://whistleblower.dk>.



## Andre indberetningsordninger

Vi gør opmærksom på, at Mariagerfjord Kommunes whistleblowerordning skal anses som et supplement til andre eksisterende whistleblowerordninger, som eksempelvis de ordninger, som eksisterer ved Arbejdstilsynet, Socialtilsynet, Finanstilsynet samt eventuelt sektorspecifikke EU-ordninger.

Man kan finde en oversigt over andre ordninger her:

<https://whistleblower.dk/om-ordningen/andre-ordninger>

## 5. Whistleblowerordningens organisering

Henvendelser til whistleblowerordningen behandles af et administrativ udvalg bestående af borgerrådgiveren samt en jurist fra Center fra Byråd, Personale og Strategi.

Sammensætningen sikrer den nødvendige faglige kompetence til at håndtere indberetningerne, og den sikrer en ledelsesmæssig uafhængighed fra den øvrige organisation.

## 6. Fortrolighed og anonymitet

Medarbejdere, som er udpeget til at håndtere indberetninger, er underlagt en særlig tavshedspligt omkring alle indberetninger.

Oplysninger om whistleblowerens *identitet* vil ikke blive videregivet til andre end de medarbejdere, der er udpeget til at modtage eller følge op på indberetninger uden whistleblowerens udtrykkelige samtykke.

Oplysningerne kan dog videregives, hvis det er nødvendigt for at imødegå overtrædelser eller for at sikre berørte personers ret til forsvar. Whistlebloweren vil da som udgangspunkt blive orienteret forud for videregivelsen.

Oplysninger om indberetningens *indhold* kan videregives til andre (f.eks. internt i Mariagerfjord Kommune), hvis det sker med henblik på at følge op på indberetningen. I den forbindelse sikres det, at det ikke ud fra de pågældende informationer er muligt at identificere whistlebloweren.



Modtageren af oplysningerne vil blive gjort udtrykkeligt opmærksom på, at vedkommende er underlagt en særlig tavshedspligt.

Indberetningerne er ikke omfattet af retten til aktindsigt eller indsigt.

Med undtagelse af oplysninger om whistleblowerens identitet, har byrådsmedlemmer ret til sagsindsigt i indberetningerne efter kommune-styrelsesloven § 9. De vil blive gjort udtrykkeligt opmærksom på, at de er underlagt en særlig tavshedspligt.

## **7. Whistleblowerens rettigheder/beskyttelse**

Whistleblowere vil indenfor 7 dage modtage en kvittering for modtagelsen af indberetningen. Herudover vil whistlebloweren blive orienteret om sagens behandling og udfaldet heraf hurtigst muligt og senest indenfor 3 måneder. Orienteringens omfang kan i visse tilfælde være begrænset af reglerne om tavshedspligt mv.

Hvis det vurderes, at indberetningen falder uden for whistleblowerordningen, vil en whistleblower blive orienteret herom. Samtidig vil man modtage vejledning om, hvor man eventuelt kan rette henvendelse i stedet.

En indberetning til whistleblowerordningen vil ikke i sig selv medføre, at whistlebloweren bliver part i sagen, hvormed man som whistleblower ikke pr. automatik tillægges de rettigheder som medfølger af partsstatus.

En whistleblower anses ikke for at have tilsidesat sin tavshedspligt, hvis indberetningen indeholder fortrolige oplysninger og ifalder ikke nogen form for ansvar forudsat, at whistlebloweren havde rimelig grund til at antage, at de pågældende oplysninger var nødvendige for at afsløre et forhold, som er omfattet af ordningen.

Whistleblowere, dennes familie, partsrepræsentant mv. er beskyttet mod repressalier af enhver art som følge af indberetningen.

Enhver kan orientere whistleblowerordningen, hvis det har haft negative ansættelsesretlige konsekvenser for en person omfattet af ordningen, jf. pkt. 2 at vedkommende har indgivet oplysninger til whistleblowerordningen.





Har en person omfattet af ordningen, jf. pkt. 2 oplevet uberettigede ansættelsesretlige sanktioner som følge af at have indgivet en indberetning, kan vedkommende tilkendes erstatning, godtgørelse eller økonomisk kompensation.

Der må ikke bevidst indgives urigtige eller vildledende oplysninger gennem whistleblowerordningen. Indberetninger indgivet via whistleblowerordningen i ond tro, kan medføre en politianmeldelse, ligesom det kan medføre negative ansættelsesretlige reaktioner eller bødestraf.

Medarbejdere, der bidrager til whistleblowerordningen ved at foretage undersøgelser eller afgive oplysninger, er også beskyttet mod negative ansættelsesmæssige konsekvenser som følge af deres bidrag.

## 8. Hvornår må man offentliggøre oplysninger?

Alle offentligt ansatte har ytringsfrihed og må derfor som udgangspunkt offentliggøre oplysninger om alle forhold, herunder også til pressen, så længe der ikke offentliggøres eller videregives oplysninger, som er omfattet af tavshedspligten, og den ansatte udtaler sig på egne vegne. Whistleblowerordningen ændrer ikke herpå og indskrænker dermed ikke ansattes ytringsfrihed.

Ved brug af ytringsfriheden gælder den særlige beskyttelse som whistleblower som altovervejende hovedregel ikke.

I helt særlige situationer kan en whistleblower dog offentliggøre et forhold (herunder også fortrolige oplysninger) og opretholde beskyttelse som whistleblower.

Dette gælder, hvis:

- 1) Whistlebloweren allerede har forsøgt at indberette til en intern og en ekstern (eller udelukkende en ekstern) whistleblowerordning uden, at der truffet passende tiltag inden for henholdsvis 3 og 6 måneder **eller**
- 2) Whistlebloweren har rimelig grund til at antage, at overtrædelsen udgør en overhængende eller åbenbar fare for offentlighedens interesser **eller**



- 3) Whistlebloweren har rimelig grund til at antage, at der ved indberetning til en ekstern ordning er risiko for repressalier, eller at der er ringe udsigt til at overtrædelsen vil blive imødegået effektivt.

## **9. Hvilke rettigheder har de personer, oplysningerne handler om?**

Hvis man er genstand for en indberetning, vil man tidligst blive underrettet efter en foreløbig undersøgelse har fundet sted, og efter at kommunen har sikret alle relevante beviser.

Man vil i den forbindelse modtage information om, hvem der håndterer indberetningen, en beskrivelse af beskyldningernes indhold samt en orientering om kommunens behandling af personoplysninger i henhold til databeskyttelsesforordningen artikel 14 med de begrænsninger, som fremgår af forordningens artikel 14, stk. 5, litra d.

Der kan være tilfælde, hvor det ikke er muligt at orientere den person, oplysningerne handler om. Dette er en konkret vurdering, og det afhænger af, hvordan den konkrete sag kan belyses.

Personerne, der er indberettet om, vil aldrig få kendskab til whistleblowerens identitet, medmindre whistlebloweren samtykker hertil, og personerne har ikke partsrettigheder i henhold til forvaltningslovens kapitel 4 – 6 i henhold til oplysninger om whistleblowerens identitet.

Det bemærkes, at er der tale om en sag, hvor der er konkret mistanke om, at en enkeltperson har begået en lovovertrædelse, der kan medføre straf, har vedkommende ret til ikke at meddele oplysninger, som kan inkriminere vedkommende.

Whistleblowerenheden vil vejlede den mistænkte om, at vedkommende ikke har pligt til at meddele oplysninger, som kan have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse.